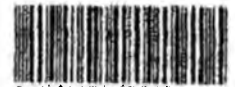

DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

RPW/1088/2016 P
Data: 2016-01-11

Warszawa, dnia 05 stycznia 2016 r.

BDG – 070-28/15/929

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2016 -01- 11
ZAL. ....&.....	NR .....

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Stanisław Jacek Brzezinski

W odpowiedzi na pismo IX.517.411.2015.JN z dnia 7 grudnia 2015 r. w sprawie wyników postępowania wyjaśniającego dotyczącego niezapewnienia niepełnosprawnemu osadzonemu właściwej opieki medycznej i odpowiednich do stanu zdrowia warunków mieszkalnych uprzejmie informuje, co następuje:

Na przestrzeni ostatnich lat Służba Więzienna podejmowała szereg działań zmierzających do poprawy warunków odbywania kary pozbawienia wolności osobom niepełnosprawnym oraz likwidacji barier architektonicznych dla takich osób pomimo faktu, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami), w myśl § 16 ust. 2, § 55 ust. 2, § 61, § 89 jest zwolniona z obowiązku dostosowania swoich obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Należy zaznaczyć, że wszystkie nowo budowane obiekty są realizowane m.in. zgodnie z unormowaniami art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane, przy uwzględnieniu przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Podkreślić należy, że przy budowie nowych pawilonów penitencjarnych, zgodnie z § 6 ust. 3 Wytocznych Nr 3/2011 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 października 2011 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych, każdorazowo uwzględnia się miejsca zakwaterowania dla osób niepełnosprawnych.

Pomimo barier wynikających głównie z zastarzałej sytuacji architektonicznej w jednostkach penitencjarnych funkcjonują wyodrębnione cele dla osób niepełnosprawnych w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Każdorazowo w trakcie modernizacji podmiotów leczniczych funkcjonujących w jednostkach penitencjarnych uwzględniane są potrzeby dostosowania pomieszczeń szpitali,

ambulatoriów i izb chorych w tym dla potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. 2012, poz. 808) zwanego dalej „rozporządzeniem”. Pozostałe podmioty lecznicze, które nie spełniają wymogów rozporządzenia, w tym przepisów dotyczących osób niepełnosprawnych zostaną w miarę możliwości budżetowych dostosowane do tych wymogów do końca 2017 r. Przesunięcie terminu dostosowania podmiotów leczniczych zarówno więziennych jak i pozawięziennych do końca 2017 r. (wcześniej 2016 r.) wynika z ogromnych kosztów finansowych, które muszą zostać wydatkowane zarówno przez placówki społecznej służby zdrowia jak i więzienne podmioty lecznicze.

W przypadku infrastruktury więziennictwa pochodzącej często z XIX wieku, poza kosztami finansowymi dochodzą jeszcze problemy związane z często zabytkowym charakterem użytkowanej infrastruktury. Obecnie w Areszcie Śledczym Warszawa – Mokotów, gdzie przebywał Pan trwają prace dostosowawcze izb chorych do potrzeb osób niepełnosprawnych, tak aby spełniały one wymogi rozporządzenia i tym samym nie były celami jedynie z nazwy, jak zauważył Krajowy Mechanizm Prewencji. Działania szkoleniowe dotyczące uwrażliwiania funkcjonariuszy SW na problemy osób niepełnosprawnych oraz szeroko pojętej problematyki przestrzegania Praw Człowieka realizowane są w sposób ciągły w trakcie szkolenia i doskonalenia zawodowego.

Pan jako osoba trwale niepełnosprawna, wymaga opieki, pielęgnacji i pomocy osób drugich przy zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. W przypadku pobytu osoby niepełnosprawnej w warunkach izolacji penitencjarnej nieuniknione jest okresowe korzystanie z pomocy współosadzonych, ponieważ stała obecność w celi mieszkalnej personelu służby zdrowia nie jest możliwa.

Więzienna służba zdrowia dostrzega problematykę wynikającą z wydłużenia życia społeczeństwa i tym samym rosnącej populacji osób niepełnosprawnych, w tym również w jednostkach penitencjarnych.

Systemy opieki zdrowotnej i społecznej nawet najzamożniejszych państw borykają się z problemem konieczności zapewnienia opieki coraz większej liczbie osób niepełnosprawnych, nie tylko ofiar różnego rodzaju wypadków, ale również z niepełnosprawnością wynikającą z wydłużenia życia populacji. Więzienna służba zdrowia dostrzegając powyższy problem zaplanowała w nowopowstającym szpitalu Zakładu Karnego w Czarnem zwiększenie ilości miejsc dedykowanych osobom niepełnosprawnym i przewlekle chorym, co wpłynie również na skrócenie czasu oczekiwania na tak potrzebne miejsca.

Każdorazowo w czasie modernizacji jednostek penitencjarnych i funkcjonujących w nich podmiotów leczniczych podejmowane są w miarę możliwości finansowych działania zmierzające do ich dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Obecnie na terenie 57 jednostek penitencjarnych funkcjonuje

100 cel przystosowanych dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim dysponujących 307 miejscami zakwaterowania (wrzesień 2015 r.).

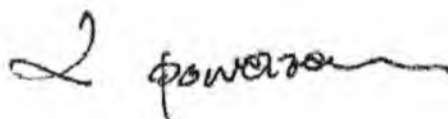
Należy podkreślić, iż lekarz szpitala Aresztu Śledczego Warszawa - Mokotów wielokrotnie, niestety bezskutecznie, wskazywał organom dysponującym, że jednostka nie jest w stanie zapewnić tymczasowo aresztowanemu

adekwatnej opieki medycznej. Areszt Śledczy Warszawa – Mokotów z powodu remontu gabinetu fizykoterapii zwrócił się o wyznaczenie pilnego terminu rehabilitacji do Oddziału Rehabilitacji Zakładu Karnego nr 2 w Łodzi, który po zapoznaniu się z opinią o stanie zdrowia pacjenta, a także z powodu kolejki oczekujących, nie miał możliwości pilnego udzielenia mu świadczeń rehabilitacyjnych. Ze względu na brak możliwości pilnego przyjęcia pacjenta do Zakładu Karnego Nr 2 w Łodzi nie było potrzeby korzystania ze zgody (nie polecenia) organu dysponującego na transport do wyżej wymienionej jednostki i jedynie w tym kontekście, w odpowiedzi z dnia 28.04.2015 r. skierowanej do Zespołu Prawa Karnego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich pojawiło się niefortunne stwierdzenie o rzekomym braku wskazań do rehabilitacji.

Jak wynika z relacji pacjenta zawartej dokumentacji medycznej, w dniu 12.02.2015 r. podczas wykonywania samoczynnych ćwiczeń, doszło do złamania prawej kości udowej. W dniach 12 - 16.02.2015 r. osadzony był hospitalizowany w Klinice Ortopedii CSK MSW w Warszawie, gdzie przeprowadzono zabieg operacyjny. Celem dalszego leczenia pacjent został przetransportowany do Oddziału Chirurgii przy Areszcie Śledczym w Łodzi.

Wobec całokształtu podejmowanych przez Służbę Więzienną działań wniosek, iż bezczynność administracji przyczyniła się do nieszczęśliwego zdarzenia wydaje się być niesprawiedliwy. W pełni natomiast podzielam stanowisko Rzecznika w kwestii konieczności intensyfikacji działań inwestycyjnych, organizacyjnych i edukacyjnych mających na celu dalszą poprawę warunków pobytu osób niepełnosprawnych w jednostkach penitencjarnych, tak aby w przyszłości uniknąć podobnych sytuacji.

W załączeniu przesyłam informację obrazującą jak w ostatnich latach przedstawiały się działania Służby Więziennej związane z budową nowych obiektów wyposażonych w udogodnienia dla niepełnosprawnych lub dostosowaniem istniejących budynków lub ich części do potrzeb tych osób.

gen. Jacek Kitliński

